

Wet van 26 juli 2017, houdende regels met betrekking tot de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. (Wiv 2017)

NOTA VAN WIJZIGING

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 26 wordt een nieuw lid toegevoegd:

1. De uitoefening van de bevoegdheden dient zo gericht mogelijk te zijn.

B

Na artikel 47 wordt een nieuw artikel 47a toegevoegd:

1. Bij de inzet van een bijzondere bevoegdheid als bedoeld in deze paragraaf worden niet meer gegevens verworven, verwerkt of geanalyseerd dan strikt noodzakelijk is voor het bereiken van het doel van de onderzoeksopdracht.
2. De onderzoeksopdracht wordt zo concreet mogelijk geformuleerd en leidt op zichzelf of tezamen met andere onderzoeksopdrachten niet tot het stelselmatig op grote schaal verwerven, verwerken of analyseren van gegevens.

C

Artikel 64 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, wordt "of ongeëvalueerde" geschrapt.
2. Het derde lid wordt geschrapt.

D

Artikel 89 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, wordt tussen "land" en "gegevens" het woord "geëvalueerde" ingevoegd.
2. Het tweede lid wordt geschrapt.

E

Artikel 27 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid, eerste volzin, wordt na "op de vertrouwelijke communicatie tussen een advocaat en diens cliënt" ingevoegd: "of op de identiteit van een bron van een journalist".

F

Artikel 30 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid vervalt "ter openbaarmaking".
2. Er wordt een nieuw vierde lid toegevoegd: De uitoefening van een bijzondere bevoegdheid als bedoeld in paragraaf 3.2.5 jegens een arts, waarbij de uitoefening kan leiden tot verwerving van gegevens die betrekking hebben op de vertrouwelijke communicatie tussen een arts en diens patiënt, is slechts toegestaan, indien de rechtbank te Den Haag daartoe, op een daartoe strekkend verzoek van Onze betrokken Minister, toestemming heeft verleend. De toestemming wordt verleend voor een periode van ten hoogste vier weken en kan telkens op een daartoe strekkend verzoek worden verlengd voor eenzelfde periode.

G

Artikel 36 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt toegevoegd tussen "in de artikelen" en "40, derde lid" "39, derde lid".

H

Artikel 39 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het derde lid wordt toegevoegd: "De uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het derde lid, is slechts toegestaan, indien door Onze betrokken minister daarvoor op een daartoe strekkend verzoek schriftelijk toestemming is verleend aan het hoofd van de dienst."

Toelichting

Onderdelen A en B

In deze onderdelen worden bepalingen aan de wet toegevoegd waardoor het de geheime diensten niet is toegestaan om op grote schaal, ongericht en stelselmatig communicatie van onschuldige burgers te onderscheppen en langdurig op te slaan. Eerder gedane politieke toezeggen worden zo in de wet vastgelegd.

Onderdeel C en D

In deze onderdelen wordt geregeld dat er geen ongeëvalueerde gegevens met buitenlandse diensten mogen worden gedeeld. Het is belangrijk om goed samen te werken met inlichtingendiensten uit andere landen. Dit wil echter niet zeggen dat alles gedeeld moet kunnen worden. De huidige wet maakt het mogelijk dat buitenlandse diensten zelfs toegang krijgen tot gegevens die de Nederlandse diensten nog niet hebben gelezen of mogen lezen. Het doorsluizen van onbekende informatie over Nederlandse burgers brengt grote risico's met zich mee. Zeker wanneer deze informatie naar diensten gaat in landen die andere mensenrechtenstandaarden hanteren dan Nederland. Niemand weet wat buitenlandse diensten doen met de overgedragen informatie die privacygevoelige en/of bedrijfsgevoelige informatie kan bevatten, of die mensenrechtenactivisten in de problemen kan brengen. In de huidige wet is geregeld dat de minister toestemming moet geven wanneer "ongeëvalueerde" gegevens worden overgedragen. Dat is echter onvoldoende. Immers, ook de minister weet niet om welke informatie het precies gaat. De wijzigingen in dit onderdeel maken de overdracht van ongeëvalueerde gegevens ongedaan.

Onderdeel E en F

In deze onderdelen wordt geregeld dat de journalistieke bronbescherming en het medisch beroepsgeheim beter worden gewaarborgd. Journalisten moeten in vertrouwen met hun bronnen kunnen spreken. Dit is belangrijk om klokkenluiders te beschermen en zo misstanden aan het licht te krijgen. Volgens de wet geldt bronbescherming alleen wanneer expliciet is afgesproken dat de informatie ter openbaarmaking aan de journalist is gegeven, en niet ter achtergrondinformatie. Dit is een inperking van de definitie van bronbescherming die door deze amendementen wordt gecorrigeerd.

Ook de arts-patiëntrelatie verdient een betere bescherming. In de memorie van toelichting van de huidige wet staat expliciet dat er geen zogenaamd verschoningsrecht geldt voor artsen. Dit betekent dat de geheime diensten bevoegd zijn om medische gegevens in te zien. Dit is onwenselijk. Met de wijziging in dit onderdeel wordt beoogt het medisch beroepsgeheim beter te waarborgen.

Onderdeel G en H

In deze onderdelen wordt geregeld dat de wet zodanig wordt aangepast dat verzoeken van de geheime diensten aan anderen om 'vrijwillig' rechtstreeks geautomatiseerde toegang tot gegevens aan de diensten te geven dan wel om geautomatiseerde gegevensbestanden door te geven niet kunnen worden gedaan zonder toestemming van de minister en de toetsingscommissie. Hiermee wordt voorkomen dat het voor de diensten te aantrekkelijk wordt om derden te vragen gegevens aan te leveren. Immers wanneer de diensten deze informatie zelf zouden willen verzamelen, hebben zij wel toestemming van de minister en de toetsingscommissie nodig.